

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 679/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátkou JUDr. Emou Zacharovou, advokát s. r. o., Forgáchova bašta 5676/7, proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 5Cb/113/2021 zo 16. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), svojho práva na rovnosť pred súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 47 ods. 3 ústavy, svojho práva na právnu istotu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, svojho práva na konanie súdu spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a taktiež svojho práva vlastniť majetok a na jeho rovnaký obsah a ochranu podľa čl. 20 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že predmetom sporu bol nárok žalobcu voči sťažovateľovi, aby si tento splnil povinnosť z kúpno-predajnej zmluvy na dodávku surového kravského mlieka, a to pre roky 2019 – 2022 uzavretej medzi stranami sporu 29. marca 2019. Súd vo veci samej rozhodol rozsudkom sp. zn. 5Cb/113/2021 zo 7. júna 2022 tak, že žalobu zamietol,

keďže zmluvu, z ktorej titulu sa žalobca domáhal splnenia povinnosti, vyhodnotil súd ako neplatnú. Sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, a to v rozsahu 100 %.

3. Sťažovateľ podaním z 29. júla 2022 vyčíslil trovy konania. Vychádzajúc z petitu žaloby a oceníteľnosti predmetu konania, podľa § 10 ods. 1 a ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vyčíslil hodnotu jedného právneho úkonu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky na sumu 6 156,86 eur. Trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 29 608,70 eur pozostávali zo 4 úkonov právnej služby.

4. O výške trov konania, nárok na ktoré bol v celom rozsahu priznaný sťažovateľovi, rozhodol súd uznesením vydaným vyššou súdnou úradníčkou č. k. 5Cb/113/2021-171 zo 17. marca 2023. Trovy konania boli v predmetnom uznesení vyčíslené na 431,56 eur. Priznané trovy pozostávali z trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby. Pri výpočte základnej sadzby vyššia súdna úradníčka vychádzala z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky z 1/13 výpočtového základu za rok 2022. Podľa názoru vyššej súdnej úradníčky ide o neoceníteľný predmet konania, keďže sa žalobca domáhal splnenia povinnosti z kúpno-predajnej zmluvy, a nie kúpnej ceny tohto tovaru – jej výška nebola rozporovaná, sporné bolo len to, či sťažovateľ má alebo nemá splniť svoje povinnosti zo zmluvy. Hodnotu predmetu konania nie je možné ku dňa začatia poskytovania právnej pomoci jednoznačne ustáliť, pretože predmetná cena tovaru sa menila podľa vývoja cien na trhu, a teda je premenlivá. Ustálenie hodnoty sporu by bolo možné zistiť len s nepomernými ťažkosťami a viedlo by k neúčelnému predĺženiu konania, čo by v prípade rozhodovania o výške trov konania bolo nehošpodárne.

5. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť. Základný omyl podľa sťažovateľa spočíval v tvrdení, že splnenie povinnosti z kúpnej zmluvy je neoceníteľný predmet konania. Súd napadnutým uznesením vydaným sudkyňou rozhodol tak, že sťažnosti v časti (týkajúcej sa námietky proti nepriznaným trovám vo vzťahu k jednému úkonu právnej služby – účasť jeho právneho zástupcu na pojednávaní 9. júna 2023, *pozn.*) vyhovel. Uznesenie vydané vyššou súdnou úradníčkou zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť sťažovateľovi z titulu náhrady trov konania sumu 552,87 eur. Vo zvyšku [námietka nesprávnej aplikácie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, *pozn.*] sťažnosť zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu o výške trov konania sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) svojvoľnosťou a neudržateľnosťou právnych záverov okresného súdu týkajúcich sa aplikácie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky a vyhodnotenia predmetu sporu ako neoceníteľného;
- b) nedostatočným vysporiadaním sa s nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012, na ktorý poukázal (súd uviedol, že v náleze ústavný súd posudzoval náklady právneho zastúpenia pri žalobe o určenie vlastníctva, *pozn.*) s tým, že súd sa vôbec nevysporiadal so všeobecnosťou nálezu, pokiaľ ide o oceníteľnosť predmetu sporu;

c) účelovým a svojvoľným výkladom uplatneného nároku žalobcu; súd rozdielne kvalifikuje konanie pri rozhodovaní vo veci samej [podľa § 137 písm. a) CSP] a pri rozhodovaní o trovách konania [podľa § 137 písm. c) CSP];

d) vyčistiteľnosťou, resp. ocniteľnosťou hodnoty plnenia, ktorým sa žalobca domáhal voči sťažovateľovi, a preto je nesporné, že ide o plnenie v hodnote prevyšujúcej 70 000 eur mesačne (220 000 litrov mlieka mesačne v sume najmenej 33 centov za liter). Súdom vyčíslené trovy tohto konania v sume 552,87 eur sú pri hodnote sporu zanedbateľné a v tomto konaní neplnia ani preventívnu, ani sankčnú úlohu (I. ÚS 176/2017) a poškodzujú sťažovateľa;

e) rozdielnym prístupom pri vyčíslení trov konania v obdobných veciach, t. j. pri žalobnom uplatnení nárokov z tej istej kúpno predajnej zmluvy; kým v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/26/2022 sa žalobca domáhal náhrady škody za nedodaných 220 000 litrov kravského mlieka a súd vyčíslil trovy konania podľa § 10 ods. 2 vyhlášky, v konaní pod sp. zn. 5Cb/113/2021 sa domáhal plnenia nedodaného surového kravského mlieka a trovy vyčíslil podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

7. K jednotlivému porušeniu základných práv sťažovateľ dodáva, že súdy porušili jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa ústavy a dohovoru tým, že nerozoznali pochybenia vyššieho súdneho úradníka. Právo na rovnosť pred súdom, ako aj princíp právnej istoty bol porušený tým, že v konaní dominuje preferencia žalobcu, ktorému sa súd snažil vyhovieť a v jeho záujme súd neváhal rozhodnúť a konať v rozpore so zákonom. Súd nekonal spôsobom ustanoveným zákonom, ústavne nekonformne sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, čo vyústilo do porušenia práva na právnu istotu. Zásah do majetkových práv sťažovateľa nastal postupom súdu, ktorý uprednostnil ochranu majetku žalobcu, ktorý podal nedôvodnú žalobcu. Potvrdením správnosti napadnutého rozhodnutia by došlo k diskriminácii sťažovateľa (v zmysle čl. 12 ods. 1 ústavy) a porušeniu jeho práv, čo je podľa sťažovateľa neprijateľné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práv označených v bode 1 tohto uznesenia, uznesením okresného súdu o vyčíslení trov konania, ktoré je svojvoľné, arbitrárne a protiústavné. Podľa sťažovateľa súd nesprávne a v rozpore so zákonom stanovil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby ako 1/13 výpočtového základu, a to napriek tomu, že nejde o prípad, keď nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch. Preto sa domáha sa aplikácie § 10 ods. 2 vyhlášky a určenia hodnoty jedného úkonu právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces:

9. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom, porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

10. Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania, keďže táto problematika by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade, že postup všeobecného súdu extrémne vybočuje z pravidiel upravujúcich súdne konanie v dôsledku jeho závažného pochybenia (I. ÚS 121/2021, IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 654/2020, IV. ÚS 478/2021).

11. V tejto veci je spornou otázka, či sa malo pri určení výšky trov právneho zastúpenia postupovať podľa § 10 ods. 2 vyhlášky alebo podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Osobitne v tejto veci ide o polemiku, či v spore sťažovateľa išlo o ocenieľný alebo neocenieľný predmet konania.

12. Rozdiel medzi ocenieľným (§ 10 ods. 2 vyhlášky) a neocenieľným (§ 11 ods. 1 vyhlášky) predmetom konania je rozhodný pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta. Pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „*ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch*“. Vyjadriť hodnotu predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, teda s tým, aké účinky má pre strany sporu rozhodnutie súdu vo veci (II. ÚS 492/2013, IV. ÚS 187/2018, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020). V tomto kontexte ústavný súd pripomína, že otázku ocenieľnosti predmetu konania je potrebné skúmať v každom prípade jednotlivo so zreteľom na účinky meritórneho rozhodnutia súdu na strany konania (napr. II. ÚS 226/2012, II. ÚS 492/2013, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020, IV. ÚS 5/2021).

13. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí odobril použitie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky a vyhodnotenie neocenieľnosti predmetu konania. K záveru v prospech použitia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby dospel ústavne udržateľnou metodikou spočívajúcou vo vysporiadaní sa so skutočným predmetom sporového konania (bod 12 tohto uznesenia, *pozn.*). Predmet konania vrátane účinkov rozhodnutia pre strany sporu vymedzuje jednak pozitívne (*odstránenie medzi stranami, existujúce pochybnosti o tom, či zmluvný vzťah medzi nimi trvá*), ako aj negatívne (*predmetom konania nebolo priame získanie výlučného majetkového prospechu žalobcu*). Ak dospel k záveru o neocenieľnosti predmetu sporu, ktorým bolo posúdenie, či je sťažovateľ naďalej povinný si plniť svoje povinnosti z kúpno-predajnej zmluvy, a nie výlučne nárok žalobcu na dodanie tovaru, nemožno konštatovať, že ide o prejav svojvôle okresného súdu, tobôž nie extrémnej (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011). Vychádzajúc z uvedeného, je pri rozhodovaní o trovách konania v prípade žaloby o splnení povinnosti sťažovateľa ako žalovaného z kúpno-predajnej zmluvy namieste určenie základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, nie podľa § 10 ods. 2 vyhlášky, pretože hodnotu posudzovanej povinnosti objektívne nie je možné stanoviť. V prípade úspechu žalobcu v spore by samotný výrok rozsudku o nariadení splnenia povinnosti mal až sekundárny materiálny dosah na žalobcu a na sťažovateľa, keďže primárne sa posudzovalo len to, či povinnosť sťažovateľa plniť z kúpno-predajnej zmluvy trvá. Záver okresného súdu o aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky zohľadňujúci konkrétne okolnosti posudzovanej veci a rozlišujúci, čo reálne tvorí predmet sporu, je jednak dostatočne odôvodnený a zásadne aj správny, o to viac, ak sa v konaní vo veci samej riešila otázka platnosti kúpno-predajnej zmluvy práve v dôsledku nejasnej, neurčitej a nezrozumiteľnej kúpnej ceny (bod 8 rozsudku sp. zn. 5Cb/113/2021).

14. Sťažovateľ do podanej sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyššou súdnou úradníčkou (ako aj do ústavnej sťažnosti) preniesol všeobecné východiská vrátane právnych viet nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. mája 2012 (zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR č. 26/2012) týkajúcich sa oceníteľnosti predmetu konania o určenie vlastníckeho práva k veci. Okresný súd vyhodnotil, že označený nález ústavného súdu sa týkal otázky trov súvisiacich s konaním o žalobe o určenie vlastníctva. Ak teda v danom prípade nejde o analógiu skutkového a právneho stavu v dôsledku odlišného predmetu konania, ústavný súd konštatuje, že aplikácia posudzovaného nálezu na právnu vec sťažovateľa v zásade nie je namieste.

14.1. Ústavný súd si nad rámec dovolí poopraviť tvrdenie okresného súdu v súvislosti o tom, že pokiaľ ide o otázku trov konania pri konaní o určenie vlastníctva, je potrebné aplikovať pre výpočet trov konania § 10 ods. 2 vyhlášky. Pri určovacích sporoch je totiž potrebné rozlišovať dve kategórie. Do prvej kategórie patria spory, ktorých výsledkom je rozsudok, ktorý deklaruje vlastníctvo peniazmi oceníteľnej veci, a preto je úplne opodstatnené, aby sa za tarifnú hodnotu veci považovala hodnota veci. Druhú kategóriu tvoria spory, ktorých výsledkom nie je deklarácia vlastníctva, ale určenie iného právneho vzťahu. V týchto prípadoch nie je možné hodnotu predmetu sporu vyjadriť v peniazoch, čo zakladá použitie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (I. ÚS 58/2021, III. ÚS 114/2021).

14.2. V priamej obsahovej väzbe na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 sťažovateľ prezentuje argument, že ak je oceníteľná nehnuteľnosť (v konaní o určenie vlastníctva k veci, *pozn.*), tak je oceníteľná dodávka mlieka. Ústavný súd uvádza, že takáto zjednodušená argumentačná konštrukcia len na základe vytrhnutia právnych viet z kontextu nálezu ústavného súdu bez zohľadnenia ďalších podstatných skutočností v konkrétnych okolnostiach veci neobstojí. Zdôrazňuje (v zhode so záverom okresného súdu), že predmetom konania pred okresným súdom nebol peňažný nárok na dodávku mlieka od žalovaného, ale posúdenie existencie, resp. trvania zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a žalobcom (por. bod 13 tohto uznesenia, *pozn.*), preto súd plnenie vyhodnotil v podobe jeho neoceníteľnosti na rozdiel od nároku na určenie vlastníckeho práva k osobnému motorovému vozidlu, ktoré bolo oceníteľné peniazmi.

14.3. Ústavný súd už len dodáva, že judikatúra je kazuistická záležitosť, a preto každá právna veta má svoj pôvod v špecifických okolnostiach konkrétnej veci. Nie je teda možné všeobecné východiská, ako aj právne vety v judikáte vnímať ako akúsi obdobu právnej normy a chápať ju ako zachytenie právneho pravidla schopného samostatnej existencie, ale je potrebné ich vnímať v kontexte právnej normy, ktorú má vykladať jednak v kontexte rozhodnutia, z ktorého vychádza, a jeho skutkových a právnych okolností, ktoré sa doň nevošli. Je preto pochybením v oblasti práce so súdnou judikatúrou, pokiaľ sa argumentuje len právnymi vetami vytrhnutými z kontextu rozhodnutia ako celku bez ohľadu na konkrétne okolnosti rozhodovaného prípadu (m. m. rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 2 As 57/2008 z 11. septembra 2008).

15. Nielen vytrhnutím právnych viet z kontextu nálezu ústavného súdu ako celku sa sťažovateľova právna argumentácia uberá nesprávnym smerom. Ďalší chybný úsudok v jeho právnej argumentácii je prítomný aj pri stotožnení dvoch diametrálne odlišných nárokov žalobcu, hoci z tej istej kúpnopredajnej zmluvy, a to nároku na zaplatenie konkrétnej sumy z titulu náhrady škody v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/26/2022 a nároku na splnenie povinnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/113/2021 [bod 6 písm. e) tohto uznesenia, *pozn.*] Ak ide o rozdielne žalobné nároky žalobcu s rozdielnymi účinkami meritórneho rozhodnutia súdu na strany konania (hoci aj z toho istého

zmluvného vzťahu), je súdom aplikovaný rozdielny režim určenia tarifnej odmeny zjavne opodstatnený. Napokon, ďalší právny omyl sťažovateľa, ktorý už však dosahuje kvalitu tendenčnej argumentácie, predstavuje jeho tvrdenie o tom, že súd rozdielne kvalifikoval nárok žalobcu pri rozhodovaní vo veci samej a pri rozhodovaní o trovách konania [bod 6 písm. c) tohto uznesenia, *pozn.*]. Hoci okresný súd v bode 9 odôvodnenia napadnutého uznesenia tučným čiernym písmom uvádza, že „... podľa súdu v tejto veci išlo o žalobu o určenie, či je žalovaný povinný plniť si povinnosť z kúpno-predajnej zmluvy...“, kontextuálne vzaté, teda z obsahového zmyslu bodu 9 odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu ako celku je jednoznačné a nespochybniteľné, že súd v tomto prípade nemal na mysli, že predmetom konania bola určovacia žaloba v zmysle § 137 písm. c) CSP. Z komplexnejšieho pohľadu na uznesenie okresného súdu zjavne vyplýva, že išlo o skúmanie a vyhodnocovanie otázky (ne)oceniteľnosti predmetu konania o plnenie podľa § 137 písm. a) CSP. Prezentovaný postoj sťažovateľa pri izolovanom koncentrovaní sa na vyjadrené slovné spojenie „o žalobu na určenie“ je tak neudržateľný. Každé rozhodnutie všeobecného súdu je totiž nutné čítať v celkovom kontexte s porozumením.

16. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rozsahu ústavných práv procesnej povahy podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

18. Sťažovateľ porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia ústavných práv procesnej povahy. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1, 47 ods. 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Pokiaľ ide o namietané čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, tieto majú charakter všeobecných ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy, a primárne neformulujú základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Keďže ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy rozhoduje o porušení konkrétnych individuálnych základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd, z uvedeného dôvodu neexistuje priama príčinná súvislosť medzi sťažovateľovými námietkami a už označenými referenčnými článkami ústavy. Preto ústavný súd odmietol túto časť

ústavnej sťažnosti s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu